

OBRATNIK

Glasiło Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastik: Poverjeništvu za izdajo lista „Obrtnik“
Uprava: Ljubljana, Ilirska ul. 15 (Lovro Pičman).
Naročnina znaša: za celo leto . . . 30.— Din
za pol leta . . . 15.—
posamezna številka . . . 1.50 „

V slogi in edinstvu
vsega Jugoslovanskega obrtništva
je uspeh!

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik Mihelčič Ivan. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankirani dopisov ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponatis člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto III.

Ljubljana, dne 15. februarja 1934.

Štev. 4

Obrtniško vprašanje in volitve v Zbornico za TOI

Odperto in nerešeno je obrtniško vprašanje. Vprašanje sistema zbornice, načina zastopstva struj v gospodarskem parlamentu kot se ga naziva v Dravski banovini, je prav tam, kot je bilo pred leti, ko je bil imenovan odn. izmenjan do tedaj redno izvoljeni obrtni odsek.

Vsi vemo, da je današnji obrtni odsek sestavljen le iz ljudi, ki so že vnaprej, čeprav nesamozavestno pač pa vsled funkcij in radi zunanjosti, privolili v to, da so za sistem skupnih zbornic. Mi, ki vodimo pokret za osamosvojitve slovenskega obrtništva, pokret za svojo lastno obrtniško zbornico, vemo, da smo bili pri vsem delu skozi in skozi ovirani, čeprav so vsa naša dela vedno stonela na zakonitih podlagah. Čemu se nas je oviralo pri delu? Zakaj se nam je stavljalo ovire?

Tudi v vprašanju obrtniške zbornice za dravsko banovino igrajo prav ti vplivi glavno vlogo. Odriva se vse pozitivne delavce, odriva se večino obrtništva pri delu v gospodarski ustanovi samo zato, ker ta ne soglaša z delovanjem in sistemom iste. Razni izgovori in predsodki, češ, kar je bilo dobro toliko in toliko let in drugo, to ne drži, ko vendar vidimo, da se vse okrog nas in poleg nas presnavlja, prenavlja in

modernizira. Prav isto zahtevamo v mejah zakonitih določb tudi mi, obrtniki dravske banovine. To je naše obrtniško vprašanje, ki ga želimo rešiti in katerega rešujejo politiki ter so si tudi nadelali nalogo sami, da ga bodo rešili v interesu obrtništva, kakor samo hoče. Dovolj dolgo smo čakali, dovolj je bilo časa, sedaj želimo prav od tistih, ki so si nadelali nalogo sami, da bodo uredili to vprašanje z nami in zainteresiranimi, tudi dejanj, da izpolnijo to, kar so obljubili, da pokažejo pred vsem slovenskim narodom svojo dobro voljo in končajo s politiko prijateljstva v gospodarski ustanovi.

Nesporno je, da se nam bližajo volitve v Zbornico za TOI. Zato pa je naša dolžnost, da se za iste pripravljamo povsod in zahtevamo njih izvedbo od naših politikov v smislu najširše svobode. Dolžnost današnjih slovenskih odgovornih politikov pa je tudi, da odprtemu obrtniškem vprašanju pri tej priložnosti posvete vsaj nekoliko več pažnje kot so jo posvečali doslej.

Mi smo storili svoje, sedaj pa je naloga na odgovornih in na nas samih, kakšno zastopstvo si bomo izbrali za obrtniški parlament. Č.

po trgih in malih podeželskih mestih in so navzani na življenje edinole od kmetijskih odjemalcev.

Podrobnosti iz tega obupnega boja za obstoj prihodnjic.

Gospode, katerim je poverjena skrb in odgovornost za ureditev znosnih razmer, nujno prosimo, da gredo takoj z vso silo na delo, da se položaj obrtniku zboljša, kajti izboljšanja gospodarstva še dolgo ne bo, kot vse kaže. Če že ni mogoče najti boljše rešitve, naj se zaščita, ki je preskrbljena za kmete, raztegne v najkrajšem času še na vse obrtnike, ki žive na vasi in v mestecih na deželi. Obenem pa naj se tudi hranilne knjižice upoštevajo vsaj za javne dajatve. — Več pa še drugič.

Da se resnica ne pozabi

Vsakogar boli, ako se z neresnico pobija resnico, če je kdo, je obrtništvo v svojem pokretu to prav gotovo občutilo. Težki in nevzdržni položaj obrtništva, ki ga zadnja leta preživlja naš obrtnik ter ga sili k iskanju sredstev za obstoj samega sebe.

Obrtništvo je iskalo izhoda iz težkega položaja. Našlo je zmote ter prišlo do prepričanja, pomagaj si sam in Bog ti bode pomagal. Vsa gesla raznih strank in borba za nadoblast enega nad drugim, je rodilo toliko zla in gorja nad obrtnim stanom, ki ga nihče drugi kot samo obrtnik pregledati more.

Pokret, ki se je začel 1928 za osamosvojitve obrtnega stanu, je imel častni uspeh, posebno za brate Hrvate in Srbe. V Sloveniji pa se je znašel serum proti tej osamosvojitvi in našli so se gospodje, ki so ta serum prav pridno, vsiljivo vbrizgavali v možgane slovenskega obrtništva. Resnična analiza bi bila sledeča: 99% vodstvo obrtništva stoji pod patronanco in pokroviteljstvom demagogov, to pa zato, da obrtni stan ostane raje pri zidavi zlatih piramid, ki so grob vsega obrtnega blagostanja. 1/2% Dravske banovine je tako zaokrožena, da zahteva svojo popolno enoto in je ogrožen obstoj slovenskega obrtnika, ako se druži z brati Srbi in Hrvati. Obrtni voditelji, ki so eksponenti svojega samoljublja, ne bi mogli vedriti in v kalnem ribariti, tako kot doslej. 1/2% vsi dodatki tvorijo atom neresnične reklame, ki pod časom razmer izpuhtevajo v neskončno neresnico.

Na steklenici seruma pa je stala sledeča analiza: Kaplice se vbrizgavajo po potrebi toliko časa, da bolnik ozdravi ali pa umrje. 40% sladkorja (slovenski obrtnik je dobil od Zbornice TOI samo za leto 1930. Din 720.441.—, in to specialno za obrtniške potrebe), kaj takega nihče in nikjer drugod ne pudinga. 40% kisika (Slovenija je po gospodarski legi tako zaokrožena enota, in ima tako izobraženo in razvito obrtno gospodarstvo, da bi škodovalo slovenski kulturi, ako bi se obrtniška miselnost in njegovi izdelki mešali z ostalimi Jugoslovani). 6% strupa (Stojanovič, predsednik Zbornice v Beogradu bi vse obrtništvo centraliziral in ves denar bi spravil v Beograd. On sam bi bil pa general, ki bi pobijal svoje vojake (obrnike), njihove kosti bi pa pustil slovenskim voditeljem). 3% konglomerat (Slovenci smo gmota, ki se ne sme očistiti, da ne bi posamezni deli propadli, ki so nujno potrebni, da ovirajo obrtniško zavodnost in krhajo jugoslovansko zavest in bratsko složnost). 2% vodik (slovensko obrtništvo naj zaupa svojim obrtnim voditeljem, ki budno pazijo, da se povsod pravi čas postavijo zapreke, da naš obrtnik ne pride do roke pravice). 1% vlaga (preskrbljeno in trenirano je vodstvo tako, da se čuti pod kapom tako kot na dežju). 1% helij (če industrija ima svoj savez v Beogradu slično trgovinam, obrtnik ga ne sme, to pa zato, ker je greh zoper Svetega Duha.

Minimalne delavske plače v gradbeni stroki in regulacija cen

Dne 28. decembra pr. l. je stavljal g. stavbenik Iv. Briceľ na plenarni seji v Zbornici za TOI predlog za minimalne delavske plače v gradbeni stroki in pregled gradbenih proračunov.

Predlog je podrobno utemeljil in povdaril istega važnost tudi v interesu javnosti.

Ker se je o tem predlogu precej govorilo in se ga je različno komentiralo tudi v nekaterih delavskih glasilih, se mi zdi umestno, da zavzamem proti njemu svoje stališče kot zastopnik združbe tesarskih mojstrov, katere stroka tvori važen del gradbene obrti. V splošnem lahko izjavim, da se tesarski mojstri v veliki večini strinjajo s tem predlogom. Nastane samo vprašanje praktične izvedbe predlaganih točk, o čemur bi se imelo vsekakor premisljati, od merodajnih oblasti. Tako zastopnikov delavcev kakor delodajalcev in gradbenih oblasti. Da se temu predlogu tesarski mojstri radi pridružimo, naj povem samo to, da so strokovne organizacije, t. j. Združbe tes. mojstrov v Mariboru in Ljubljani sklicale konferenco dne 25. julija 1933 v Celju v svrhu regulacije cen tesarskim izdelkom. V tesarski stroki prevladujejo zadnje čase cene za tovrstne izdelke take, da so nevzdržne. Na eni strani sušmarstvo, na drugi strani nelojalna in umazana konkurenca so po-

tisnile cene tako navzdol, da pri solidnem in strokovnjakem delu mora mojster delati zastoj ali še doplačevati.

Namen te konference v Celju je bil, cene regulirati tako, da je mogoče še minimalni zaslužek, ali doseči eksistenčni minimum.

Ko se je potem začelo delo v podrobnosti in so se pričele primerjave v svrhu cen za material in mezde, smo ugotovili, da prevladujejo mezdne cene v nekaterih krajih absolutno prenizko.

Prišli smo do zaključka, da kjer so mezde prenizke se ne more zahtevati kvalificiranih delovnih moči, niti se ne more dobaviti strokovnjakov in dobrih tesarskih izdelkov.

Storil se je sklep, da naj se mezde za kvalificirane delavne moči kar mogoče zvišajo, ker le na podlagi primerno zvišanih mezd, bomo zamogli tudi mojstri regulirati naše cene.

Izvršila se je potem že tudi deputacija pri Delavski zbornici, kjer se je prosilo za nasvet in pomoč, kako bi se to vprašanje obojestransko zamoglo rešiti.

Za pričakovati je, da se mogoče prične na tem vprašanju delati sedaj, ker se je stavbinsko delavstvo v velikem številu udeležilo javnega zborovanja v dvorani Delavske Zbornice dne 25. januarja t. l.

Podeželski obrtniki na robu propada

Naš podeželski obrtnik, obupan pod vso težo težkih obstoječih razmer, težkega srca in do danes še zman pričakuje tako nujne pomoči in olajšanja v tem položaju.

Razvrednotenje kmetijskih pridelkov in s tem povzročen padeč kupne moči kmeta, — skoro edinega konzumenta — in za tem še vse ostale posledice tega pojave, občuti na svoji koži in denarnici baš naš podeželski obrtnik še v mnogo večji meri kot naš kmet sam.

Pri tem ko ima naš kmet vsaj živila in je sedaj pozimi na gorkem, mora večina obrtništva prezebovati in stradati.

Medtem ko si je obrtnik v prejšnjih dobrih časih, vsaj malo izpopolnil delavnico in poskrbel, da je prišel pod svoj krov, je temu danes drugače. V prejšnjih razmerah je porabil svoje prihranke, kar pa je manjkalo, to ni

bilo težko dobiti. Dobil je posojilo pri kmetu, ki je imel nekaj v rezervi in varno naloženo ali pa v hranilnici, odnosno v kakem drugem denarnem zavodu. Slednje mu ni delalo mnogo skrbi, ker je bil prepričan, da bo v toliko in toliko letih z lahkoto vse izravnal.

Videlo se je kmeta v stiski. Preskrbelo se mu je znatno olajšanje urediti obveznosti. Pri tem pa se je popolnoma prezrlo še večjega siromaka poleg njega — kmeta — še vse huje prizadetega obrtnika.

Medtem ko prvi uživa z zakonom urejeno zaščito, tiščijo upniki slednjega za vrat, tako da obrtnik z največjo težavo pristrada za javne dajatve. Ogromnemu številu grozi popolna gospodarska, pa tudi duševna propast. To pa ne velja samo za povprečnega obrtnika, ki živi na vasi, temveč tudi za vse tiste, ki so naseljeni

Slučajno sem dobil „Obrtniški Glasnik“ št. 12/25. Na strani 85. ima svoj I. obračun za čas od 1. I. do 30. XII. 1933, ki so ga pa že zaključili 30. XII. 1933, kar se nam čudno vidi, kaj nameravajo z mesecem decembrom. Imamo par skromnih dokazov, kako se gospodari v tem odseku, bomo iznesti samo to, kar nam je na razpolago:

Dohodki:	leto 1933	leto 1930
Plačila zbornice na račun prispevka za leto 1933	132.000—	450.000—
Takse za tečaje	7.439 50	26.896—
Naročnina za „Obrtniški Glasnik“	925 50	8.337—
Najemnine za prostore v Obrtnem domu v Celju	17.500—	—
Depozit	100—	—
Razni dohodki	—	46.545—
Dvig naloženega denarja	142.260 55	47.362 30
Skupaj	300.225 55	579.140 30
Stanje hranilnih vlog:		
Stanje 1. januarja 1933	454.358 77	229.151 63
Vloge v letu 1933	4.824 50	323.928 —
	459.183 27	553.079 63
Dvig	142.260 55	47.362 30
Stanje (30. novembra 1933 do 29. decembra 1930)	316.922 72	505.717 33
Stroški:		
Potni stroški	1.385—	6.532—
Nakup knjig in učil	2.000—	4.291—
Podpore	8.850—	8.400—
Poslovalnica za P. O. v Mariboru	15.000—	—
Stroški za tečaje	31.198 80	80.885 45
Strokovna predavanja	356 75	2.316 80
Poučna potovanja	3.000—	17.000—
Strokovna izpopolnitev naraščaja v inozemstvu	16.835—	43.161 24
Stroški za Obrtniški Glasnik in podpora strokovnemu tisku	44.430 55	77.976 70
Obrtniške razstave	600—	2.000—
Obrtni dom v Celju	95.771 30	—
Stroški za paviljon na velesejmu	823—	—
Vrnjeno posojilo	14—	—
Dana posojila	51.011 75	—
Vloge v hranilnico	4.824 50	323.928—
Nakup pisalnega stroja	—	2.500—
Pisarniške potrebščine	—	1.279 50
	276.200 65	577.899 14
Gotovina	24.024 90	1.241 16
Skupno	300.225 55	579.140 30

Ker je poštena in resnična kritika dovoljena po zakonu, se te skromno poslužujemo.

V letu 1930. se je votiralo za ta zavod 450 tisoč Din, zakaj letos samo 132.000 Din? Trdilo se je v Jugoslovanskem obrtniku letnik 2., stran 190., da je dala zbornica TOI 720.000 Din za obrtne namene, od tega imenovanemu zavodu 450.000 Din. Pa to ni bilo morda specialna obrtniška potreba, da se je naložilo od tega zneska 323.000 Din v hranilnico. Stanje leta 1930., dne 29. decembra izkazuje 505.000 Din premoženja, letos pa samo 316.000 Din. Če vzamemo še obresti od 500.000 Din, je stanje ca 250.000 manjše, od leta 1930.

Za tisk in podpore je bilo izdanih približno 44.000 Din, vemo tudi, da je dobil neki list precejšnjo množico tisočakov, kot podporo. Naš list je zaprosil svoj delež na merodajnem mestu, pa se mu je izjavilo, da mi ne smemo računati na podporo zato, ker nismo simpatizerji skupnih zbornic. Tako; člani zbornice smo, plačujemo zbornično doklado, ali ker nismo simpatizerji, ne dobimo ničesar, ali je tako prav, bo povedal čas.

Skupščina Združenja krojačev in krojačic za srez Radovljica

V nedeljo, dne 4. februarja se je vršila v veliki dvorani tovarniške restavracije na Jesenicah ob nepričakovano veliki udeležbi članstva skupščina gornjega združenja.

Skupščino je otvoril, vodil ter podal izjerno poročilo načelnik združenja tov. Ivan Gogala, ki je na koncu poročila, ki je obsegalo 16 točk, katere je podrobno utemeljil, apeliral na obrtniške zastopnike, da se pri izvrševanju obrtniško-gospodarske politike opirajo na iznešene činjenice. Vse točke bi morale biti izglasovane v smislu resolucije, kar se pa ni zgodilo, ker je večina članstva morala že po trinurnem zborovanju oditi na vlak. Zato pa se bodo posamezne točke s posebnimi prilogami utemeljile kot priloga k zapisniku skupščine.

Iz tajniškega poročila je bilo razvidno točno in pošteno poslovanje združbene uprave. Iz blagajniškega poročila pa, da je predvideni dohodek zadnjega poslovnega leta bil krit z malim pribitkom. Proračun za bodoče poslovno leto, kakor tudi zaključno poročilo sta bila enoglasno odobrena.

G. Rus je v imenu nadzorstvenega odbora sporočil, da je bilo poslovanje pregledano po štirih članih ter da je vse v najlepšem redu, zakar je predlagal upravi zaupnico, tov. načelniku pa zahvalo za vodstvo in pošteno poslovanje.

G. Iglič je kot stanovski tovariš in kot zastopnik O. O. ter Zbornice TOI — obrtnega odseka, podal o težnjah tega stanu res stvarno poročilo, zakar je žel od navzočih odobravanje.

G. Ambrožič iz Ljubnega pa je kot nenačeljen po svoji navadi posegel nekoliko predaleč, zakar je dobil tudi takoj primernih odgovorov. Da ne bi prekratko odmerjen čas radi

Od kedaj se peča ta zavod s posojili nam, pa do sedaj ni bilo znano, kakor je razvidno 51.000 Din danih posojil, to je stvar, ki si jo je treba ogledati. Če bi se dalo od gospodov dobiti kako stvarno pojasnilo, bi jim bili zelo hvaležni. Saj pravilnik ali pravila, ali kaj sličnega, bi moralo obstojati. Mogoče, da tudi obstoja, ampak od kedaj in za koga? Mogoče nam bo dal zavod kako pojasnilo. Želeli bi ga. Če primerjamo ta dva obelodanjena obračuna in izjavo iz leta 1930. zbornične spomenice in Jugoslovanski obrtni vestnik, letnik II., stran 3. in 190. ter „Obrtniški glasnik iz leta 1933., stran 85., smo prepričani, da ni potreba nikakih specijelnih strokovnjakov, da ugotovijo žalostno nazadovanje tega zavoda. V času vzajemne borbe jugoslovanskega obrtništva za osamosvojitvev obrtnega stanu, izpod jarma privilegiranih napetežev. Pravica in odgovornost pada z vso težo na njega. Vaši lažispevi so se kaj hitro spremenili v našo resnico, ki jo Vaše lastne mutaste številke potrjujejo. Pravici se pač ne da skriti.

odhoda zborovalcev, silil na zaključitev zborovanja, bi mu bilo stavljenih še par vprašanj, katera bi bila zanj gotovo neprijetna.

Obrtništvo preživlja danes preresne čase, in zato tudi tako polnoštevilno poseča svoje zore, ker želi slišati na njih samo nekaj stvarnega, ne pa samo prazne slame, kakor opazujemo v Ljubljani gospode itd.

Tovariši! — Tovarišice! Složno vsi za enega, eden za vse, se pripravljamo na delo, ki nas čaka še v bodoče. **Združbena uprava.**

Pripomba načelnika k občenemu zboru Združenja krojačev in krojačic za srez Radovljica.

Ko sem otvoril skupščino, sem apeliral na navzoče, da se nikdo ne vmešava v posamezna izvajanja, da smo stvarni in da naj ne bo nikakih osebnih izpadov na kogarkoli. Iz vseh mojih poročil je bilo razvidno izvajanje o našem skupnem delovanju, uspehu ali neuspehu, prav tako stvaren je bil tudi tov. Iglič.

Tov. Ambrožič, kateri je prišel na zborovanje kot neprijavljen, nam je naštel celo vrsto stvari, katere so nam znane in smo jih že pred več kot desetimi leti iznesli prav mi. Navzoči so pri njegovih izvajanjih postali nestrpni, in jaz sem ga moral opozoriti, naj se omejuje. Dokazati je hotel, da je on izveličar obrtništva, s čemur je povzročil ogorčenje, katero mu je bilo od obrtništva na neprijeten način zavrženo.

G. Ambrožič! Odrešenik sveta je bil samo eden, mi pa, če hočemo danes kaj doseči, moramo računati samo s skupnostjo, kajti posameznik ne velja danes nič. Teh skušenj imamo že premnogo. Vprašam Vas, g. Ambrožič, od

kedaj se smatrate za takšnega kakor ste nam omenili, da ste, vse to storili edino Vi? Gotovo se še dobro spominjate, ko sem Vas v vlaku iz Ljubljane do Podnarta nagovarjal, da se udeležujete tudi Vi aktivno v našem pokretu, ste odgovorili, da nečete, da samo čakate, kaj bo prišlo. Takrat nisem vedel, kaj naj to pomeni, danes pa vem. Preizkušnja Vas samih je dokazala, da v Vas razni krogi še nimajo toliko zaupanja, da bi Vam oddali, bodi kjer koli potrebno število glasov. Zato ste čakali, da je prišla prilika, da ste bili od neobrnitkov predlagani in imenovani za obrtniškega zastopnika. Pri tej priliki, med vožnjo ste mi rekli tudi, da ne marate sodelovati z Rebeke, niti s Franchettijem, ali vendar Vaše čakanje ni imelo povsem uspeha, ker delujete danes prav s tistimi, ki ste se izrazili, da ne bi hoteli delati.

Za danes mi zadostuje, želim samo to, kadar boste posetili še kak naš zbor, da isto javite vsaj upravi, odnosno da se javi od kogarkoli, koga da Vi zastopate in vzlic Vaši izjavi, ki ste jo podali pri odhodu iz zborovalne dvorane, še vedno želimo, da pridete med nas s stvarnimi poročili, ker izraz, da imate Jeseničani Gogala, še nikakor ni toliko utemeljen, da ne bi smel priti k nam kdo drugi, ker je vsak dobrodošel, kar smo izkazali tudi stvarnemu poročilu gospoda Igliča.

Če boste želeli, pa Vam prinesem v bodoči številki še mnogo raznovrstnih drugih vprašanj. Kakor nerad, sem bil prisiljen poseči tukaj nekaj po osebnosti. Načelnik: Ivan Gogala.

Kako se dela na Viču

V občinski upravi na Viču obstoja pač socialni odsek, toda socialno čutečih ljudi na Viču z malimi izjemami sploh ni. Obrtništvo se nahaja v zelo obupnem stanju. Ni stanu na svetu, ki ga je kriza tako prizadejala, kot prav obrtnika. Ni dela ne jela, a boben poje kar vprek vsak dan. A glinška trgovka, ko poroči hčer, ne vidi soseda obrtnika, gre kupiti opravo v Št. Vid. Ko rožnodolski trgovec zida vilo z rožnodolskim denarjem, naroči mizarska dela v Žireh. Ako se rabi kake nove čevlje, ni čevljarja na Viču, dasiravno jih davkarja pozna okrog 20. Take in enake socialne čute kažejo viški občani. Pa pustimo trgovce, ti delajo pač kar hočejo. Toda, da socialni odsek, ki je za to tu postavljen, da omiljuje krizo, da skrbi za brezposelne itd. gre kupiti cca. 100 parov čevljev za božičnico revnih otrok k ljubljanski in celo inozemski tvrdki v času, ko viški čevljarji prosijo podpore za preživljanje svoje družine, to je pa že velik škandal. Res je, da so jih tam kupili za cca 20% cenejše, a je tudi res, da so bili ti čevlji za 50% slabši. Ako so čevlji brez podloge v najhujšem mrazu za lačne otroke. Prepričani smo, če bi bil ti možakarji socialnega odseka prisiljeni take čevlje nositi sedaj v tem mrazu, da kratkoma vsi odstopijo iz občinskega odbora. Ako bi te čevlje oddali domačim čevljarjem, bi jim bilo s tem znatno pomagano. Denar bi ostal v občini in otroci bi bili dobro obuti. Tako pa je denar odrčal, otroci pa so skoro bosi.

Viški obrtniki protestiramo in grajamo take postopke s strani javnih funkcionarjev in preje ne bomo mirovali, dokler ne bo vsaj v tem oziru red. Vas pa, drage soobčane, ki naročate svoje potrebščine vsepovsod preje, kot pri svojem sosedu-obrtniku, bomo obrtniki obdržali v trajnem spominu, v nadi, da se Vam bomo še kedaj primerno revanžirali. Tvrde, ki so odvisne le od Viča in ki naročajo svoje potrebe izven Viča, smo že začeli primerno priporočati....

Najnovejše z Iga

Na Igu so agilni obrtniki ustanovili pred nekaj meseci društvo jugoslovanskih obrtnikov, podružnica za Ig in okolico. Društvo se je prav hitro razvijalo in pristopili so kot člani skoraj vsi obrtniki.

To pa razumljivo, ni bilo po volji nekemu gospodu iz Ljubljane, ter skušajo že strnjene višje tamošnjih obrtnikov, za vsako ceno razdreti. Za to razdiralno delo so pridobili nekega ključavničarskega mojstra na Igu, da naj skuša ustanoviti neko drugo društvo, katero bode doseglo vse, kar si obrtniki na Igu žele, ker bo to društvo polno vpoštevano, tako pri oblastvih, kakor pri zbornici TOI ter da naša društva niso upoštevana zato, ker se kregamo z zbornico itd. itd. Vse to in še polno drugega je nafrazaril omenjeni obrtnik, menda, kot predpustno frazo, ker resno menda ni mislil, ali pa tudi?

Kot že povedano vse to bo doseglo tamošnje obrtništvo po temu obrtniku in na Igu, bo mesto te vražje krize nastopilo blagostanje ter se bode cedilo mleko in med ter še, kaj boljšega, kar pa zaenkrat še ne morejo povedati, da bo presenečenje še večje, ter zadovoljstvo obrtništva popolno.

Vse to je omenjeni povezal v njegovih stihih in obširnih pismih, katere je te dni razposlal po Igu in okolici, kot nekaj predpustni žegen — razmnoženo na stroj z njegovim natiskanim podpisom z raznimi prikladami, vabami in prošnjami, da sklicuje za nedeljo dne 18. II. 1934, sestanek

na lgu ter da se bode tam predavalo in razpravljalo o vsem že preje navedenem. Da čim preje dosežejo vse to, je potrebno napraviti tudi razstavo na lgu, vseh obrtniških izdelkov, le sedlarstvo naj bi baje izostalo, za kar menda ni potrebe. Seveda pa obrtništvo omenjenega, kot pokrovitelja vsega navedenega prav odločno odklanja, tako na lgu, kakor v okolici ter bode ostalo zvesto že ustanovljenemu društvu DJO, ker prav tu se zbira res zavedno obrtništvo in ki samim obljubam ne naseda, pa naj pridejo od koderkoli, posebno pa še, če jim jih obljubuje kdo, ki ga odločno odklanja zavedno obrtništvo, kar je baš omenjeni obrtnik občutil na seji podružnice DJO na lgu, dne 11. II. 1934, ker je prejel za njegovo razdiralno delo zaslužen ožigosanje od njegovih tovarišev, kateri odločno in neomajno stojijo v vrstah DJO ter bodo tudi v nadalje skrbeli, da bode obrtništvo korakalo le naprej in navzgor do svojih ciljev po pravi poti.

Tovariši brijači!

Ovih dana je u Ljubljani pokrenjena akcija sa strane „Združenja brivcev“ itd. i „Društva brijača pomoćnika“, da se već jednom dodje do definitivne činjenice za naše brijače koji su se toliki niz godina borili za zatvaranje radnja u nedelju, a da nakon postignuća toga cilja, uslijed par nepoučenih kolega, cijela stvar nije bila izvedena. Nezna mkačove kalkulacije imaju nekoji naši kolege o nedeljsko zaslužku?! Moguće samo računaju na inkaso od 8.—12. prijedpodne?! Zar zabravljaju, da je treba dati po zakonu radnoj sili za uzvrat 36 satni počinak?! Zar niste gg. kolege nikada izračunali iznos toga počinaka na Vaš teret?! Ili Vam moguće prija subota gdje cijeli dan sa Vašom radnom silom sjedite bez posla, a uzto psujete ovoga i onoga, a da se ne sjetite, da ste

baš Vi krivac svemu zlu, jer ste prenesli posao od subote na nedelju! Dan na dan jedan drugomu prebacujete da je u tomu obziru i zadnji Vaš naučnik bolje organizovan nego Vi sami, a ipak u nedelju — otvarate radnje!

Sramotno je za nas, ako tu priznam, da je pokrenjena akcija nedeljskog počitka, na inicijativu naših pomoćnika — koji su kud i kamo socijalnijeg mišljenja nego mi njihovi poslodavci. Saberite se dragi drugovi, te podpirajte pokrenjenu akciju, da se nedeljski počitak riješi na zadovoljstvo nas i naših pomoćnika!

Nadalje ima nešto što nas sve toliko jako boli, a to je nelojalna konkurencija u našim cijenama. Ima tomu oko dvije godine što su nekoji naši drugovi izvjesili po izlozima letake o snizivanju cijena. U ono vrijeme nismo polagali važnosti za nekolegijalan način naših kolega. Danas je dragi drugovi drugo vreme, jer u ove dvije godine je naš posao pao najmanje za 50%. Razumijevam, da je danas boj za opstanak veći nego ikada prije, ali konkurencija na ovakovoj podlagi nije bila nikada zdrava. Ako pogledamo naše kolege, koji su počeli prvi da nama ostalima ovako nelojalno konkuriraju, da ti isti kolegi-nekolegi nisu sjegurni ni za svoj svakidani kruh.

I opet velim, budmo već jednom sa strukovnog stališta složni, uzmimo za primjer prodavačice voća na trgu, pa ćemo mnogo više postići, pa makar i sa manjim cijenama, ali te da imamo svi jednake!

Ove dvije činjenice koje sam ovdje naveo polažem u spomenicu našelu „Združenju“ koje se istom probudilo iz nesvijesti, da uzme to ozbiljno u pretres, a našim kolegama želim kao i samome sebi, mnogo uspjeha.

Martulaš Marijan, brivski mojster — Vič.

Op. ur.: Prinašamo ta članek na željo pisca v hrvatskem jeziku.

Iz obrtniškega pokreta

Obrtniki v občini Moste pri Ljubljani

Moščanski obrtniki v največji predmestni občini po številu 120, so bili do ustanovitve D. J. O. vedno molčeči, kakor da jih ni. Aktivno v splošnem gospodarskem življenju se ni nihče udeleževal, ali pa prav malo. Med seboj so si bili nepoznani in so se nadejali, da v javnem življenju nič ne pomenijo, in ravno to je bila od njih največja napaka, katera jih je gnala v gospodarski polom.

Šušmarstvo v občini Moste se je vsled navedenih razmer tako razpaslo, kakor v nobeni drugi občini, in tudi od merodajnih faktorjev ni bilo onega razumevanja za obrtniški gmetni položaj, kakor bi moral biti. Zato pa drži stari pregovor — V slogi je moč — ali pa pomagaj si sam — Bog ti bo pomagal.

Odkar se je ustanovilo D. J. O. v Mostah, so se razmere v precejšnji meri zboljšale, obrtništvo se je združilo v močno gospodarsko fronto, katera dela s polno paro za zboljšanje njihovega obupnega položaja. Med Moščanskim obrtništvom je nastalo medsebojno zaupanje in sloga. Društvo je uprizorilo razna davčna in gospodarska predavanja, ki so napravila na obrtnike vedno lep utis in pri vsakem takem predavanju ali sestanku je solidarnost stopnjevala in bila vedno iskrena in odločna želja, da naj se to započeto pošteno delo tudi z odločno voljo vodi za procvit in do končne zmage obrtniškega stanu.

Mi obrtniki hočemo vsem stanovom dobro in smo jim pripravljeni v njihovih stremljenjih vedno podpirati, v kolikor bo to v naši moči, zato pa prosimo tudi obratnega razumevanja in bo šla stvar v redu in prijateljsko naprej. Odločno pa odklanjamo drugih krogov v internu vmešavanju, izrecno obrtniških interesov, ker smo si popolnoma svesti, da smo na pravi poti, ki pelje naravnost do zmage obrtniških stremljenj. Nas obrtnikov ne bo nobena stvar več krenila na stran potov, pa si naj gotovi elementi prizadevajo, kolikor hočejo.

Društvo J. O. v Mostah je imelo dne 2. februarja tega leta 1. redni občni zbor v telovadnici narodne šole v Mostah. Občnega zbora se je udeležilo približno dve tretjini članstva, na katerem je bil za predsednika zopet soglasno izvoljen tesarski mojster in predsednik občine Pavel Pavčič, za podpredsednika pa pekovski mojster Vinko Požar, drugače pa je dobil splošno zaupanje po večini še ves stari odbor.

Predsednik Pavel Pavčič, pozdravi vse navzoče, konstatira sklepčnost in preide takoj na dnevni red. Pri njegovem poročilu apelira na članstvo, da se še bolj oklene našega društva in ne sme biti nikogar v Mostah, da ni član našega društva, ter zelo obširno poroča še o drugih velepomembnih stvareh za povzdigo obrtniškega stanu. Poročilo predsednika je bilo z navdušenjem sprejeto, nakar so sledila poročila tudi drugih društvenih funkcionarjev, ki so bila vsa soglasno sprejeta.

Občnega zbora se je udeležil tudi tovariš Iv. Košak, podpredsednik osrednjega odbora D. J. O. in pa tajnik D. J. O. iz Medvod, tovariš Hribar. Tovariš Košak je imel stvaren gospodarski nagovor na navzoče obrtništvo, jih bodril k strpnosti in potrpežljivosti, obrtniki so ga budno zasledovali in večkrat prekinjali z plaskanjem tako, da je bil tudi njegov govor z vsem zadovoljstvom sprejet. Za njim je govoril tajnik D. J. O. iz Medvod, tovar. Hribar, ki je zelo obširno pojasnjeval nevzdržno stanje obrtništva radi prevelikega šušmarstva, obrtništvo tudi temu govoru točno sledilo in pritrjevalo.

Prijavili so še drugi govorniki k besedi, nakar je predsednik P. Pavčič zaključil v dobrem razpoloženju občni zbor.

Moščansko društvo jugoslovanskih obrtnikov je priredilo lepo predpustno prireditev v ljudskem domu, dne 4. februarja tega leta, na kateri je bila udeležba polnoštevna tako, da je moralo veliko ljudi, ki niso dobili več prostorov, zapustiti prireditev. Te prireditve so se v veliki množini udeležili tudi trgovski in delavski krogi, za kar se jim društvo prav toplo zahvaljuje.

Uspeh prireditve je bil še precej dober v teh kritičnih razmerah, čisti dobiček je namenjen za kritje različnih društvenih stroškov, za podporo brezposelnim obrtnikom in za podporo obrtniškim vajencem v Mostah. To je bila prva gospodarska prireditev v naši občini in je bila splošna želja občanov, naj bi se take prireditve še večkrat vršile.

D. J. O. v Mostah je tudi v velikem številu aktivno sodelovalo pri koncertu, ki ga je priredil občinski rdeči križ v Mostah. Z eno besedo rečeno: Moščanski obrtniki danes delajo povsod, koder je kaj koristnega za narod in državo. — Drugič več.

Obrtnik iz Most.

Laško. Prvi redni letni občni zbor podr. DJO v Laškem, ki se je vršil dne 2. februarja 1934 ob 14. uri popoldne v hotelu „Savinja“, v Laškem, katerega se je udeležilo 36 članov. Centralno društvo je zastopal tov. Kunstler, kateri je v lepem govoru orisal delovanje mlade organizacije v preteklem letu, ter podal smernice za tekoče leto.

Iz obširnega tajniškega poročila je razvidno da šteje podružnica 54 rednih članov. Podružnica je dosegla več lepih uspehov v korist svojega članstva. Priredila je lepo 1. dec. proslavo in si sploh pridobila tekom enoletnega obstoja ugled tako pri obrtništvu kot pri oblastih. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika agilni tov. Hrastel podpredsednika pa tov. Josip Cilenšek. V odbor so izvoljeni tov.: Arnuš Josip, mizar, Laško; Babič Vekoslav, strugar, Rečica pri Laškem; Klepej Rudolf, mehanik, Laško; Knez Alojzij, čevljar, Laško; Novak Josip, brivec, Laško; Peternel Franjo, krojač, Laško; Perger Ivan, krojač, Laško; Posinek Friderik, krovec, Laško; Srebot Anton, izdelovatelj cementnih izdelkov, Laško. Namestniki: Droško Jernej, čevljar, Laško; Galun Jakob, krojač, Strnica pri Laškem. Šket Ivan, mizar, mizar, Laško. Nadzorni odbor: Bezgovšek Josip,

krojač, Stopce 2, obč. Marija Gradec, Krotil Božidar, slikar v Laškem. Delegat za centralno skupščino pa tov. Peternel Franjo, krojač v Laškem. Po vsestranske razmotrivanju o delu in nalogah v društvu v tekočem letu, je tov. predsednik zaključil lepo uspeli občni zbor ob 16.15.

Občni zbori DJO: 22. februarja 1934. občni zbor DJO podružnice Vič pri Ljubljani. 25. februarja 1934. občni zbor DJO Kranj, ob 9. uri dopoldne v prostorih hotela „Jelen“. 1. marca 1934. ustanovni občni zbor DJO podružnice Ljubljana, v dvorani OUZD.

Občni zbor DJO, podružnice v Trbovljah se vrši v nedeljo dne 4. marca 1934 ob 2. uri popoldne v gostilni Volker.

Ustanovni občni zbor DJO podružnice Ljubljana-Siška se vrši v nedeljo dne 4. marca 1934 ob 1/9. uri dopoldne v gostilni „Stara šola“ pri mitnici na Celovski cesti.

Ples DJO v Ljubljani

V soboto, dne 3. februarja t. l. se je vršil v veliki dvorani in ostalih prostorih Kazine II. ples DJO, ki je bil zelo dobro posečen in se ga je udeležilo veliko število obrtništva, prijateljev društva in razni predstavniki. Tako smo opazili med drugimi župana g. dr. Puca, podžupana prof. Jarca, načelnika odd. VIII. B. upr. dr. Marna, predsednika podružnice Znanstvene banke v Ljubljani, g. Engl. Franchettija s soprogo, uprav. iste banke g. Ogrina, načelnika ljubljanskega Združenja trgovcev g. Gregorica, predsednika Maloželez. družbe g. dr. Fetticha ter mnoge druge ugledne osebnosti in predstavnike javnega življenja. Ples je otvoril predsednik tov. Pičman z go. pokroviteljico Rozmanovo, soprogo uglednega čevljarskega mojstra v Ljubljani, sledil je par podpredsednik Košak z go. Pičmanovo itd.

Prireditve je bila vseskozi animirana, kar je povzdignila še okusno dekorirana dvorana v obrtniških slogih, o čemer moramo izraziti prireditvenemu odseku na čelu s tov. Marnom najpristranejšo pohvalo. Enako dobro sta delovala „fratra“ in sploh vsi sodelujoči, katerim bodi izrečena na tem mestu pohvala.

Za kraljico cvetic je bila izvoljena ga. Špelca Petrovič, za krotiko krokodilov pa ga. Havliček. Obe sta prejeli kot prvi nagradi lepa darila, ki so jih darovale trdke Kollman in Samec, pravtako pa so sledila še druga darila ostalim konkurentinjam, katere so darovale trdke, Krisper, Škopec, Daj-Dam itd.

Prepričani smo, da je moralen in gmeten uspeh društva s to prireditvijo povsem zadovoljiv, saj smo videli, da je ljubljansko obrtništvo v vrstah DJO, kar je vidno pokazalo na tej prireditvi in je to pač lahko vsak opazil, kdor je le hotel videti. Društvu čestitamo na uspehu, želeč mu na vseh poljih čim več uspeha.

V vednost!

Ker smo v našem listu v zadnjem času izostali z osebnimi izpadi, moramo s tem žal prekiniti. Boj nam je usiljen in ga sprejememo, da ga izvajamo s pravico in resnico v dobro obrtništva, kakor je naš list dosedaj tudi dosledno svojo nalogo v tem pravcu vršil.

Odgovornost naj nosijo oni, ki so ponovno boj izzvali.

Vzor značaj

Dne 16. XI. 1933. je podal g. Rebek na sodnji sledečo izjavo, ki je bila potem tudi objavljena v časopisih: „Zagotavljamo si medsebojno spoštovanje in se z moško besedo zavežujemo, da imajo v tem boju (za dosego obrtniških pravic) izostati v bodoče vsake osebnosti na shodih in v listih, v zasebnem življenju in v javnosti.“

Komaj dober mesec po tej izjavi pa je izšel brez vsakega povoda v listu, katerega je g. Rebek predstavnik, pamflet „Odondo!“ in v naslednji številki Obrtnega Vestnika članek, „Kje so odgovori?“ Tu si zdaj vsakdo lahko ogleda, čita in presodi, koliko so vredne možakarske izjave, ki jih podaja g. Rebek.

Kar se pa tiče zadnje omenjenega članka s podpisom „Uredništvo“, pripominjam še sledeče: Moje vprašanje na sestanku O. D. je bilo „Kako se gospodari v Vajeniškem domu z denarjem?“ Na to vprašanje hočejo davkoplačevalci vedeti, koliko dohodkov in izdatkov ima ta, z našim denarjem vzdrževana ustanova in komu se vrše izplačila? Vsako drugo pojasnjevanje, za kar jih nisem vprašal, naj si pa gospodje prihranijo za svoje pristaše, ker mi obrtniki, pristaši za samostojno Obrtno zbornico še malo nismo radovedni, kaj delajo ali ne delajo v Vajeniškem domu in za katero politično strujo vrše agitacijo.

Dipl. teh. Albin Kunstler.

Obrtniki ostanemo zavedni

Do tedaj, dokler ne bomo imeli obrtniki svoje zastopstvo na zakonski podlagi; to se pravi svoje lastne zbornice, ne moremo prav govoriti o splošnih pravicah obrtništva. To je že pokazala dosedanja borba in borbe sploh, katere morajo biti znane že vsakemu obrtniku v skrajni vasi naše banovine, kjerkoli se bori obrtnik za svoj obstoj. Žal pa imamo nekatere ljudi, ki si lastijo našo zbornico za svoj privilegij in žal, da preko toliko bojev naletimo na nerazumevanja. Prav ti ljudje so mnenja, da obrtnik še ni dorasel temu, da bi vodil svojo lastno ustanovo. Zelo radi pozabljajo, da smo obrtniki v tako hitrem tempu razvoja industrializacije že popolnoma na tleh. Vsak obrtnik pa, ki je dorasel našemu pokretu, bo razmišljal in prišel do zaključka, da tu vendar ni nekaj v redu. Le kdor budno zasleduje naše obrtniške razmere bo prišel do zaključka in polastiti se ga mora gnjev vsled tolikega zapostavljanja.

Obrtniški stan, ki je najboljša podlaga za gospodarski razvoj države nima tega zastopstva, kakor si ga samo želi, da bi potem lahko vplivalo na ves razvoj, posebno v teh težkih gospodarskih časih.

Kje so odgovori?

Gospod Bricelj Ivan, graditelj in zbornični svetnik ter načelnik zadruge stavbenikov, si lasti dokaj pravice, da javno na zborovanju trdi in to vpricho župana dr. Puca ter drugih uglednih osebnosti in množice na javnem zborovanju, da stolno mesto Ljubljana nima niti enega vrtnarja obrtnika, ki bi bil zmožen urediti Ljubljancanom vrtove, ter se radi pomanjkanja takih vrtnarjev razni ljubitelji obračajo do ravnatelja Mestnih nasadov. Tako g. Bricelj! Vam je gotovo ljub, da nima Mestna občina lastnega stavbenega podjetja, kaj? Ali ste mnenja, da Mestni magistrat nima sposobnejšega, kot ste Vi? Ako imate mogoče Vi temelj avtodiktata (samouk), kateri Vas je dovedel do modernega urbanizma (meščanska olik). Vendar moramo z vso odločnostjo ohraniti Vaše pismene, kot ustne izjave o zapostavljanju vrtnarskega stanu, kateremu odrekate vso tehniško in estetsko umetniško sposobnost. Gospodu ravnatelju mestnih nasadov je dobro znano, kako imajo tovariši z njegovo izobrazbo trd kruh, in kako se borijo njegovi sošolci, kot obrtniki za svoj obstanek. Mestna vrtnarija je in ostane, dokler bode imela tak delokrog, pravi konkurent in šušmar vsem ljubljanskim obrtnim vrtnarjem. G. ravnatelj! So prav dobro znane, kakor tudi nam, borbe z inženierjem Jegličem in drugimi. Ljudje z isto izobrazbo strdajo kruha prav v Ljubljani. G. Bricelj tega najbrže ne vidi, pa tudi ne ve. Sam g. ravnatelj se jih brani v Mestni vrt, zakaj, ve on; G. Bricelj tega najbrže ne ve, ali govori in piše pa, kot bi že vse vrtnarske knjige pojedel in vso vrtnarsko prakso temeljito naštudiral. Žalostno, da kot zbornični svetnik v Obrtnem odseku TOI javno zaničuje vrtnarje-obrtnike, ki mu lahko dokažejo ne samo v Jugoslaviji, ampak tudi preko njenih mej, ker so vršili svoje umetniško in strokovno delo. Dalj mu bomo priložnost, upamo, da ga ne bo treba k temu siliti, da si jih ogleda. Glede šolske izobrazbe, ako si želi, mu lahko postrežemo z raznim izpričevali in diplomami, pa tudi naše strokovne zasebne knjižnice mu stavimo na razpolago, da bo točno vedel kaj je urbanizem in vrtnarska umetnost. Žal, da bi taki gospodi, kot je g. Bricelj, morali vendar biti z obrtništvo že radi svojega položaja v javnih funkcijah dosledni, če že ne naklonjeni obrtnemu stanu; mogoče igra vlogo prijateljstvo z ravnateljem Mestnih nasadov, mogoče mu pa tudi cena produktov Mestne vrtnarije bolj ugaja, ker so cenejši, kakor vrtnarija-obrtnika, ki po taki ceni prodajati ne more. Mestna vrtnarija ima svet brezplačno, delavci, kurjava, davki, semena, gnoj, zemlja in druge datjave. Kakšne? Koliko? Kdo to plačuje? G. Bricelj! Ko bi Vi gospoda župana vprašali, koliko stane in koliko donša Mestna vrtnarija, to bi bilo vprašanje. Nam se je obetalo že šest let, da bomo to zvedeli, pa še danes ne vemo, po našem mnenju nihče tega ne ve točno, še sam ravnatelj ne. Zelo vas obžalujemo, da ste zašli tako daleč, da javno zapostavljate vrtnarski poklic in ga hočete še nekako učiti, kaj in kako in kakšen bi moral biti. Vi sami niti pojma nimate, kaj je vrtnarska umetnost, če pa želite v tujini šolane vrtnarje Vam tudi lahko postrežemo, pa ne s kakimi šušmarji Brezniki itd. Javno moramo izreči, da v Vas nimamo nikakega zaupanja, ker kot tak niste bili na svojem mestu, obžalujemo, da imamo take zastopnike v javnem življenju, radi bi Vam oprostili, ampak, žal, pregloboko ste ranili vrtnarsko čast.

Več ljubljanskih vrtnarjev.

Odgovor

Uredništvo lojalno priobčuje odgovor, ki nam ga je poslal g. I. Bricelj, stavbenik, z ozirom na objavo članka v našem listu št. 2., pod naslovom: „Kje so odgovori?“

Ni res, da bi na sestanku, ki ga je sklicalo Obrtniško društvo v Ljubljani, dne 28. XII. 1933., napadel g. Kunstlerja, marveč je res, da sem hotel z avtentičnimi dokazi le pojasniti govor g. župana dr. Dinko Puca, češ, da izvršuje mestna občina ljubljanska v lastni režiji samo tzv. makadamske ceste; da je tlakovala ta nekaj cest z granitnimi kockami v lastni režiji takrat, ko še ni bilo v Ljubljani podjetja, ki bi se za to interesiralo; da sedanja občinska uprava razpisuje tlakovanje s kockami in drugim gradivom vedno javnim putem: da je neka ljubljanska tvrdka potom javnega razpisa prevzela in izvršila večje tlakovalno delo s kockami, asfaltna dela pa da je prevzela neka zagrebška tvrdka. Končno sem tudi jaz izrazil željo, da naj bi se v bodoče asfaltna dela oddajala ljubljanskim tvrdkam, ker so se za tovrstna cestna dela nekatere tvrdke že pripravile in javile ob priliki zadnjih licitacij.

Tudi ni res, da bi zagovarjal šušmarstvo, ker bi bilo to povsem proti mojemu dosedanjemu delovanju in stremljenju. Res pa je, da sem trdil, da v Ljubljani ni vrtnarjev, ki bi bili pripravljeni proti odškodnini vzdrževati zasebne vrtove, kakor je to v drugih mestih in tudi v Beogradu. Prav vsled tega pomanjkanja na takih vrtnarijih se razni ljubitelji domačih vrtov obračajo po nasvete do ravnatelja mestne vrtnarije.

Ponovno izjavljam, da bi v Ljubljani lahko eksistiralo par vrtnarjev-strokovnjakov, ki bi hoteli in znali urejevati domače vrtove v estetskem in umetniškem oziru. To pa ni nikako omalovaževanje domačih vrtnarjev, katerim brez dvoma priznavam vse strokovno znanje vrtnarske obrti, ki pa nimajo umetniške in estetske podlage. Ti vrtnarji, ki so po večini le autodidakti z gotovimi talenti pa bi tudi mogli na domačem polju zadostiti potrebi, če bi posečali strokovne šole v inozemstvu, kjer bi se izpopolnili v urejevanju vrtov in bi mogli potem zadoščati zahtevam in potrebi modernega urbanizma.

Zanatska banka kraljevine Jugoslavije a. d., podružnica Ljubljana objavlja, da obrestuje od 15. marca 1934. naprej nevezane vloge po 4%, vezane na 3 mesece po 5%, na 6 mesecev po 6%. Kapitalizacija obresti je polletna. Rentni davek od starih in novih vlog od 1. januarja 1934. naprej plača vlagatelj. Uprava Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije A. D. podružnice Ljubljana.

Časopisi in literatura

„Zanatlija“ z dne 4. februarja t. l. št. 5. (Beograd) prinaša zanimive članke tičeče se obrtništva in njega pokreta. Tako: Organizujmo statistiku zanatstva“, „Medjunarodni zanatski pregled“, ter razne manjše članke in obvestila.

„Zanatlija“ z dne 11. februarja t. l. št. 6. (Beograd) priobčuje zelo važne članke v korist obrtništva: „Poresko opteređenje zanatlija“, „Projekat budžeta za 1934.—35. g.“, „Zanatlijski gled“ in drugo.

„Obrtnički Vjesnik“ z dne 10. februarja t. l. št. 7. prinaša razne članke poučne za obrtništvo na primer: „Dali sastav i rad ispitnih komisija za majstorske ispite odgovara svojoj svrsi?“, „Kako da liječimo privrednu krizu?“, „Izmjena i nadopuna Zakona o neposrednim porezima i Zakona o taksama“, „Pravila o polaganju pomoćničkih ispita“, ter vesti zanatskih komor in saveza.

„Jugoslavenski Stolar“, izšla je druga številka tega strokovnega lista s sledečo vsebino: „Mogućnosti takmičenja i unapređenja stolara“, „O nezi kajiševa za pogon“, „Montiranje vrata za spuščanje napisači pult ili sekreter“, „Navodila za zgradbo stopnic“, „Soba za stanovanje“, „Trpezarija“, „Nov stan“, „Knjiga nameštaja“, „Specijalni kurs močenja i poliranja“, „Köthen“, „Pitanja i odgovori“, „Posredovanje rada“, poleg tega je tudi poleg umetniška priloga ter razne skice za pohištvo.

Dobave in licitacije

Direkcija državnih železnic Subotica sprejema do 21. februarja t. l. ponudbe glede dobave raznega materiala (sadra, ključavnice, žagini listi, železo, cinkovo belilo, ščetke, brusne plošče itd.). Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 1. marca t. l. ponudbe glede dobave 300 kub. metrov hrastovega jamskega lesa.

Dobava lesa se bo vršila potom ofertne licitacije dne 1. marca 1934 pri Dravski delavnici v Ljubljani, Kobariška ul. 43.

Prodaja drv. premoga in lignita. Dne 20. februarja t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani javna ustmena licitacija glede dobave ca 18.000 kub. m drv; dne 24. februarja t. l. pa glede dobave ca 1200 ton premoga in ca 4900 ton lignita. — Dne 23. februarja t. l. se bo vršila pri Intendanturi Komande Potiske divizijske oblasti v Subotici ustmena javna licitacija glede dobave 12.856 kub. m drv.

Dobava mesa za čas od 1. aprila do 30. septembra 1934 se bo vršila potom ofertnih licitacij dne 17., 19., 21. in 23. februarja t. l. pri raznih vojaških komandah.

Iz uredništva. V tej številki sta vsled obilega materiala izostala zanimiva daljša članka: Knjigovodstvo in kalkulacija ter članek o Zadrugarstvu. Pisci naj oprostite, priobčimo jih v naslednji številki. Enako je izostalo poročilo o občnem zboru Združenja čevljarjev v Trzinu.

Slikarski vajenec.

Sprejem vajenca, ki ima posebno veselje do slikarske stroke. Za takoj! Stojan MOLOBAR, slikar v Celju.

Tiskali J. Blasnika nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Obrtniki!

Vlagajte svoje prihranke v

ZANATSKO BANKO,

ker s tem pomagata onim obrtnikom, ki jim je potrebno posojilo in koristite gospodarstvu Vašega stanu.

V vseh denarno-poslovnih zadevah se s zaupanjem obračajte na podružnico Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije v Ljubljani.